

[J. Oskar Andersen.]

højtærede Undervisningsminister har behandlet det Spørgsmaal, som er til Debat her, navnlig over for mit Partis Ordfører, gør, at jeg føler Trang til at fremsætte nogle Udtalelser.

Mit Partis Ordfører sagde, at der var adskilligt i dette Lovforslag, som meget vel kunde kaldes Fremskridt, og som oven i Købet var i Overensstemmelse med hvad man fra konservativ Side i den store Skolekommission havde foreslaaet, og derfor vilde han stille sig velvilligt og forhandlende over for Lovforslaget. Jeg kan forsikre den højtærede Undervisningsminister om, at for mit Vedkommende er akkurat det samme Tilfældet. Der er adskilligt i dette Lovforslag, som jeg finder meget godt. F. Eks. har det i høj Grad min Tilslutning, at man skrider til en Deling af Mellemskolen og udvikler en praktisk Side af Mellemskolen, og jeg vilde ønske, man kunde gaa videre i den Retning. I den store Skolekommission anbefalede jeg stærkt, at man, for at undgaa den Kalamitet, vi nu har stødt paa i en længere Tid, indrettede en Realskole, der kunde blive en Skole for Livet og slutte i en Alder, saa at de unge Mennesker kunde komme.... Ja, det er til den højtærede Undervisningsminister, jeg taler. (*Undervisningsministeren* [Borghjerg]: Jeg hører og saa efter!). Da den højtærede Undervisningsminister har angrebet vort Parti og taler om det paa den Maade, han gjorde i sine sidste Udtalelser, synes jeg, det var rimeligt, om Ministeren hørte paa mine Bemærkninger. (*Undervisningsministeren* [Borghjerg]: Men det gør jeg!).

Jeg udtalte dengang Sympati for en saadan praktisk Skoleafdeling, og jeg maa sige, at naar Lovforslaget har noget i den Retning, tiltaler det mig i høj Grad, bl. a. af den Grund, at vi maaske derved kan undgaa den Kalamitet, vi staar over for ved de højere Læreanstalter: man vedbliver at drive de unge op, igennem den teoretiske Mellemskole, som man kalder det, til de højere Læreanstalter, hvor — det har jeg sagt Gang paa Gang — de ikke er i Stand til at gennemføre Studiet. Samfundet lider under, at de unge efter adskillige Aars Studier staar paa fuldstændig bår Grund og ikke kan bruges til noget, samtidig med at der er gaaet saa meget til Spilde i økonomisk og samfundsmoralsk Henseende.

Medens jeg taler om Mellemskolen, maa jeg tilføje, at det efter min Mening vilde være mest praktisk, at man lod den Mellemskole, som skal danne Grundlag for den højere Undervisning, være 3-aarig,

og at vi fik et 4-aarigt Gymnasium, idet det paa den Maade vilde blive muligt at lægge den højere Undervisning til Rette paa en ganske anden Maade, paa en Maade, der kunde føre til Maalet.

Jeg mener, at man maa stille sig sympatetisk over for en fortsat Undervisning for de yngre. Men man kan have forskellige Meninger om, hvorvidt det er pædagogisk og praktisk rigtigt at gaa med til Indførelse af et mere eller mindre tvungent 8de Skoleaar. Den højtærede Undervisningsminister vil vide, at Formanden i den store Skolekommission, der tilhørte det socialdemokratiske Parti, havde en ganske anden Opfattelse; han ønskede, at der skulde være en Ungdomsskole, idet han, man kan sige, som en gammel, dreven Pædagog, vidste, at det var ikke hen i Vejret at tale om Skoletræthed for Børnenes Vedkommende, medens Lysten til at tilegne sig Kundskaber vaagner igen, naar der er gaaet et eller maaske flere Aar, og i saa Tilfælde er det udmærket, at den modnere Ungdom møder en saadan Skoleform.

Jeg kunde fremhæve en Række andre Punkter, hvor jeg for mit Vedkommende er i høj Grad villig til Forhandling, og det er min Opfattelse, at ogsaa vor Ordfører har forstaaet at udtrykke vor Villighed til dette. Derfor forekommer det mig højst besynderligt, at den højtærede Undervisningsminister i den Grad falder over mit Partis Ordfører, oven i Købet paa den Maade, det skete.

Det, der blev sagt som Angreb paa det ærede Medlem Hr. Vesterager i Anledning af Loven af 1851 og i Anledning af vort Partis Forslag i den store Skolekommission, hviler faktisk paa urigtige Citater. Det samme gælder med Hensyn til den højtærede Undervisningsministers Erklæring om, at det ærede Medlem Hr. Vesterager ikke for Københavns Vedkommende havde ønsket noget kirkeligt Tilsyn. Dette ligger ganske vist fuldstændig uden for denne Debat; men naar den højtærede Undervisningsminister fremhæver dette Spørgsmaal, vil jeg gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem Hr. Vesterager udtrykkeligt har krævet, at Biskoppen skal føre Tilsyn, og jeg tror dog, man endnu regner Biskoppen med til det kirkelige Tilsyn.

Først og fremmest vil jeg dog fremhæve det mærkelige i, at den højtærede Undervisningsminister begyndte at tale om Kamp; han talte om, at han var overbevist om, at dette Lovforslag netop var af en